

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S.**, právne zastúpeného **A.**, proti žalovanému: **P.**, v konaní o zaplatenie 71 456,88 eur s príslušenstvom, o návrhu žalovaného na oslobodenie od súdnych poplatkov, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 18. apríla 2013 č. k. 13Cob/126/2012-673, takto

r o z h o d o l :

Odvolacie konanie **z a s t a v u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením z 18. 04. 2013 č. k. 13Cob/126/2012-673 žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podaním zo dňa 03. 04. 2013 doručeným Krajskému súdu v Žiline dňa 04. 04. 2013 požiadal žalovaný v súlade s § 30 ods. 1 O. s. p., aby mu krajský súd ako žalovanému, u ktorého je predpoklad, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov ustanovil zástupcu z radov advokátov v konaní vedenom pod sp. zn. 13Cob/126/2012, nakoľko je to potrebné na ochranu jeho záujmov a sám sa v tejto veci nedokáže účinne brániť (č. 1. 651 spisu). K žiadosti žalovaný priložil Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania a navrhol, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov zo dňa 04. 04. 2013 (č. 1. 652 až 656 spisu). Okrem uvedeného tlačiva predložil Stav záväzkov a pohľadávok ku dňu 28. 02. 2013

a výpis z účtu vedeného vo V. (č. 1. 658 - 666 spisu). Preskúmaním predložených dokladov mal krajský súd preukázané, že žalovaný je spoločnosťou s ručením obmedzeným. Peňažné záväzky, z ktorých plnením bol žalovaný v deň podania žiadosti 30 dní v omeškaní sú vo výške 152 368,69 eur, a to podľa prílohy pod názvom Stav záväzkov a pohľadávok ku dňu 28. 02. 2013 voči viacerým subjektom. Žalovaný má zároveň finančnú pôžičku od B. vo výške 91 606,55 eur a finančnú pôžičku od J. vo výške 1 852,28 eur s nepravidelnými mesačnými splátkami. V časti Tlačiva 4.3 pri záväzkoch voči spriazneným osobám žalovaný uviedol okrem už spomenutých záväzkov, záväzkov voči P., J. vo výške 93 485,50 eur. Na účte vedenom v peňažnom ústave V. mal žalovaný v deň podania žiadosti zostatok - 22,90 eur. Ku dňu 28. 02. 2013 stav pohľadávok žalovaného bol vo výške 128 225,69 eur, a to podľa prílohy pod názvom Stav záväzkov a pohľadávok ku dňu 28. 02. 2013. Podľa predloženého tlačiva žalovaný nevlastní žiadne nehnuteľnosti. Nie je vlastníkom pozemkov, bytu, rodinného domu ani iných nehnuteľností. Vo vlastníctve má dve motorové vozidlá, a to Mazda 5, r. v. 2005 a Mazda 2, r. v. 2005. Je oprávnený užívať motorové vozidlo Mazda 5, r. v. 2005. Vlastnícke právo má k forme na výrobu eurotrainov a k nábytku, ktorých hodnota je nad 750 eur. Vlastné imanie žalovaného je vo výške – 77 983 eur. Na základe predbežného opatrenia OS BA III uznesenia č. k. 23Cb/13/2012 zo dňa 07. 03. 2012 žalovaný nevykonáva svoju hlavnú činnosť.

Krajský súd v Žiline poukázal na § 138 ods. 1, § 211 ods. 1 a ods. 2, § 214 ods. 2 O. s. p. a mal za preukázané, že účastníci konania boli v októbri 2012 upovedomení o verejnom vyhlásení rozsudku bez nariadenia pojednávania. Účastníci konania tak mali vedomosť, že krajský súd mal už v októbri 2012 vo veci samej ustálený právny názor na rozhodnutie vo veci samej. Krajský súd konštatoval, že v čase od októbra 2012 do rozhodovania o oslobodení od súdnych poplatkov nedošlo k závažným, rozhodným okolnostiam, resp. skutočnostiam, ktorých následkom by bolo iné skutkové zistenie, či právne posúdenie veci samej, v dôsledku ktorých by krajský súd dospel k inému právnemu názoru a inému postupu vo veci samej. Preto mal krajský súd za to, že pokiaľ ide o podmienku, aby nešlo o svojvoľné alebo zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p., táto nebola splnená, a to s ohľadom na rozhodnutie okresného súdu zo dňa 10. 02. 2012 rozsudkom č. k. 11Cb/279/2009-481, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 71 456,88 eur s príslušenstvom v spojení s následným postupom krajského súdu, ktorým bolo oznámené ešte v mesiaci október 2012, že dôjde

k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom bez nariadenia pojednávania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, t. j. nesplnenie jednej z kumulatívnych podmienok stanovených v ust. § 138 ods. 1 O. s. p., splnenie ďalšej kumulatívnej podmienky, a to, či majetkové pomery žalovaného odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov už krajský súd nebol povinný skúmať. Napriek uvedenému krajský súd zdôraznil, že žalovaný nepreukázal, že jeho pomery v rovine všetkých jeho zložiek sú takého charakteru, aby odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov celkom, prípadne sčasti. Vzhľadom k výške pohľadávok a k výške záväzkov žalovaného podľa krajského súdu nemožno usúdiť zadlženosť, resp. insolventnosť žalovaného, keď záväzky žalovaného sú k jeho pohľadávkam v porovnateľnej výške. Krajský súd dodal, že aj prípadný neúspech žalovaného v podnikaní a s tým spojená nepriaznivá finančná situácia sama osebe nezakladá dôvod pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Krajský súd s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy SR zároveň zdôraznil, že uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné ani s právom na prístup k súdu chráneným v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto krajský súd žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Žiline podal odvolanie žalovaný, v ktorom uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. (odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), a to tým, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.), taktiež z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) a tiež z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. i/ O. s. p.). Napriek názoru, ktorý vyslovil v napádanom uznesení krajský súd má žalovaný za to, že sú splnené všetky podmienky pre to, aby mu bolo oslobodenie od súdnych poplatkov priznané. Žalovaný poukázal najmä na to, že krajský súd nezohľadnil nepriaznivý stav žalovanej spoločnosti, ktorý oslobodenie od súdnych poplatkov v tomto prípade odôvodňuje. Zároveň žalovaný tvrdí, že krajský súd prekvapivo ako iný dôvod nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov uviedol zrejmu bezúspešnosť bránenia práva, čím pred vyhlásením meritórneho rozhodnutia vlastne uviedol ako rozhodne, a to bez ohľadu

na to aké udalosti sa v budúcnosti udejú, pričom takýto postup považuje žalovaný za odňatie práva na spravodlivý súdny proces a porušenie práva na spravodlivé súdne rozhodnutie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd SR postupom podľa ust. § 374 ods. 4 O. s. p. napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 18. 04. 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby postupom podľa ust. § 220 O. s. p. uznesenie Krajského súdu v Žiline zmenil tak, že žalovanému prizná oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že odvolanie podal žalovaný, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o podanom odvolaní konať.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Procesné podmienky v občianskom súdnom konaní i napriek tomu, že ich Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis výslovne nevypočítava možno považovať za predpoklady (existujúce tak na strane súdu ako i na strane účastníkov konania), ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania. Procesné podmienky obsahovo vyjadrujú predpoklady rozhodovania vo veci samej a súd ich skúma ex offio. Ak pri ich skúmaní dôjde k záveru, že v konaní ide o taký ich nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Medzi tieto procesné podmienky nepochybne patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejednanie veci vyplývajúca zo zákona.

Z podania žalovaného, či už z hľadiska formálneho (najmä označenia opravného prostriedku) ako i obsahového (predovšetkým citácie relevantných zákonných ustanovení ako aj argumentácie dôvodov a vymedzenia toho, čo účastník žiada) možno bez pochybností vyvodiť, že tento procesný úkon žalovaného v predmetnej veci, ktorým napadol uznesenie odvolacieho súdu je odvolaním v zmysle § 201 a nasl. O. s. p.

Podľa § 201 veta prvá O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O. s. p. na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa a/ v sporoch o vzájomné vypořádanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere než patrila medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O. s. p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa; prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (§ 9 ods. 2 O. s. p.).

V predmetnej veci rozhodnutie krajského súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanému nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím súdu odvolacieho vydaného v rámci odvolacieho konania, počas ktorého odvolací súd môže vydávať viaceré rozhodnutia, avšak po začatí odvolacieho konania v takom prípade vždy koná ako súd odvolací. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného odvolania žalovaného preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní žalovaného proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

Z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť žalovaný, a preto mu vznikla povinnosť hradiť trovy odvolacieho konania žalobcu (§ 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 28. mája 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová